

Seminaris i congressos

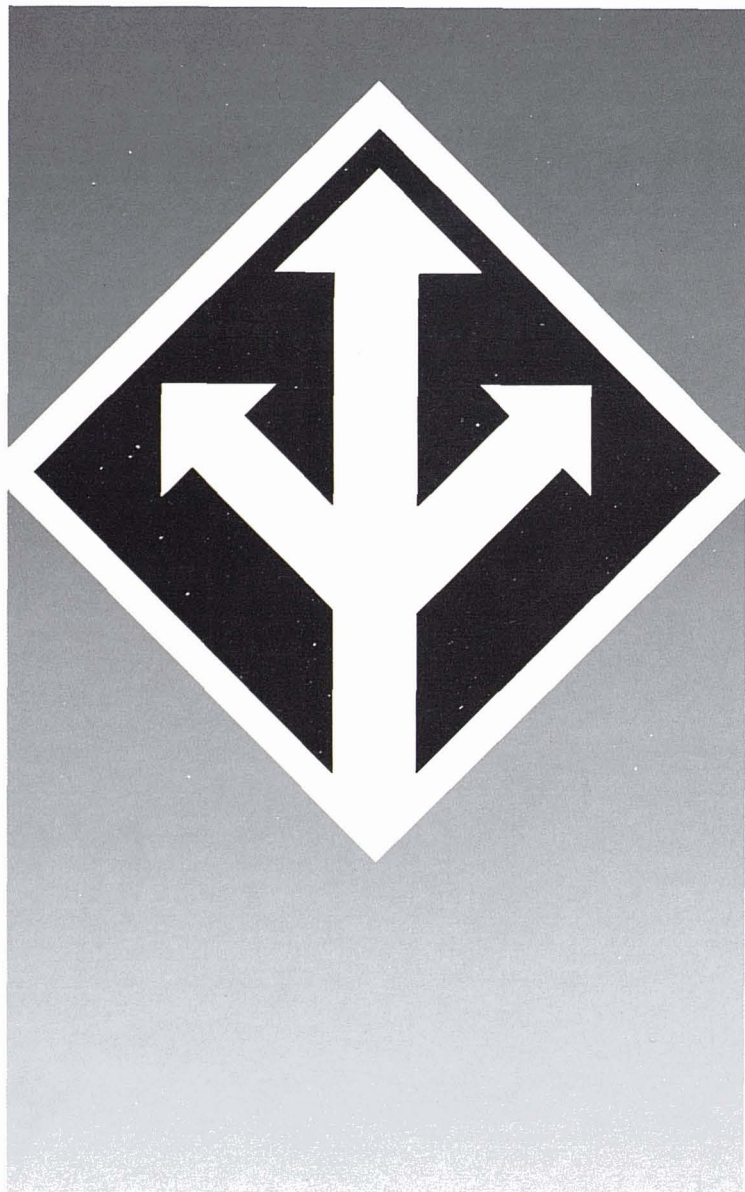
Criteris de Selecció d'Inversions en Obres Públiques.

Seminari CRINOP: «L'estat de l'art».

Modest Batlle

ENGINYER DE CAMINS
ARQUITECTE

Els propassats dies 6 i 7 de novembre tingué lloc a Barcelona, organitzat pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques, el seminari sobre «Criteris de Selecció d'Inversions en Obres Públiques». La resposta massiva dels convidats demostrà el gran interès que hi ha per aquest tema per part de les Comunitats Autònomes i la necessitat d'incidir en aquest tipus d'anàlisi.

Inicialment, el Seminari sobre «Criteris d'Inversions en Obres Públiques» estava previst com un seguit de reunions de treball restringides, sobretot per tal de identificar **la situació actual de l'aplicació de criteris a l'àmbit estatal i europeu**, però el gran nombre de participants i les ponències mateixes que s'hi anaven presentant van obligar a anar modificant els esquemes primitius fins a arribar a un model de seminari amb molt més contingut i un àmbit més ampli.

La intenció del Seminari ha estat bidireccional. Per un costat, com hem dit abans, conèixer **l'estat de l'art** fora de Catalunya; saber quines eren les actuacions del Banc Mundial, les dels organismes comunitaris i la dels diferents països europeus en aquest camp. Per un altre, i com a objectiu necessari, *establir contacte amb l'Administració central*, i en especial amb els Ministeris d'Hisenda, el d'Obres Públiques i Urbanisme i el de Transports, Turisme i Comunicacions, amb les Administracions autonòmiques i les dels grans ajuntaments, per conèixer l'actuació de tots i copsar les necessitats i l'interès que desperta aquesta temàtica als diferents àmbits.

El resultat va ser molt positiu i hi va haver un diàleg viu entre ponents i assistents. Creiem que la participació activa d'aquests segons va ésser una de les notes més destacades. I, sobretot, les converses entre sessions als passadissos van permetre d'establir contactes i conèixer els problemes reals, no els teòrics, que hi ha.

Encara que les conclusions, que figuren al final d'aquest article, fan palesa aquesta situació, desta-

Aspecte parcial que oferia la sala d'actes en un moment de les conferències.

quem que, mentre que a molts països europeus s'aplica sempre **el criteri cost-benefici** —a Holanda mateix s'exigeix una anàlisi multicriteri a tots els projectes i a Alemanya a les inversions superiors a 340 milions de pessetes (5 milions de marcs)—, a Espanya, de manera regular, només s'exigeix per part del Ministeri d'Hisenda als projectes de més de 2.000 milions de pessetes.

Els ponents redactant les conclusions

Però, davant això, volíem fer pal·lès el gran interès que es va detectar al Seminari en especial per part de les Comunitats Autònomes, per aplicar-ho.

Un tema de debat, que es va plantejar al marge de les ponències previstes, va ser la utilització dels criteris d'inversió per part dels polítics que han d'assumir la presa de decisions, i, per tant, des d'una perspectiva on la tècnica i la política s'interrelacionen. L'opinió generalitzada era que els criteris d'inversió i la relació cost-benefici no són els elements de decisió, sinó que són uns paràmetres més, unes eines, que serveixen al polític per a prendre l'opció que consideri més adient, però amb el màxim d'informació, sobretot quan els recursos són escassos i cal optimitzar-los. La teoria de decisions té sempre elements que van més enllà dels purament econòmics i, fins i tot, **més enllà de qualsevol anàlisi multicriteri.**

La mesa de conferenciants presidida per l'Honorable Conseller Xavier Bigatà.

En el moment de proposar les conclusions, es va considerar adient no fer una proposta de tipus tècnic, perquè el tema era massa ampli, sinó unes recomanacions de caràcter operatiu que fossin un punt de partida per a endegar una tasca de continuïtat sobre aquesta problemàtica, amb la constitució d'un grup de treball format pels representants de l'Administració autonòmica i central i els ponents del Seminari.

El Departament hi va presentar tres ponències: una, d'en Jordi Prat (Cap del Servei d'Acció Comarcal de la D.G. de Política Territorial) sobre els problemes detectats a l'aplicació de les normes multicriteris en els plans comarcals de muntanya; una altra d'en Mateu Turró (Director de l'Institut Català per al Desenvolupament del Transport) sobre les dades de partida per a l'aplicació de la relació cost-benefici en els projectes de carreteres; i una altra d'en Modest Batlle (Cap del Servei del Gabinet Tècnic de la Secretaria General) sobre l'ús de la relació cost-benefici com a element que promou la inversió a través de l'usuari i la descripció del mètode de «l'oferta comparada» per a la determinació de plusvàlues de futur.

Hi ha en preparació l'edició de les ponències i dels debats de les reunions, de manera que siguin l'element de partida de les següents actuacions.

M.B. ☐

CONCLUSIONS

El Seminari ha permès de conèixer amb amplitud la situació actual de l'aplicació dels criteris d'avaluació a Europa i en particular a l'Estat espanyol.

Dins l'àmbit del nostre país s'han detectat dos tipus d'actuacions: «inversió elevada» i «inversió reduïda».

La frontera entre aquests dos tipus d'actuació es pot considerar situada en l'ordre dels 1.000 milions.

No obstant això, entenem que on s'han d'emmarcar els dos tipus, a fi de definir-los concretament, és per sobre dels 2.000 milions de pessetes i per sota dels 500-300 milions de pessetes.

El tipus d'«inversió elevada» semblen relativament coberts, encara que això es produeix d'una manera no gaire consolidada ni continuada. L'exigència del Comitè d'Inversions Públiques i de les Organitzacions Comunitàries de demanar les anàlisis d'avaluació en inversions superiors a 15 milions d'ecus (2.000 milions de pessetes) ha desencadenat una dinàmica important.

Cal destacar també l'elaboració per part del Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions i del d'Obres Públiques i Urbanisme, d'uns manuals d'aplicació a transports i a ports que es poden utilitzar en l'àmbit de les altres administracions.

Dins el tipus d'«inversió reduïda», les avaluacions són molt escasses i bàsicament apareixen com actuacions puntuals i en camps diversos, però sense una línia continuada de plantejament de les Administracions autonòmiques i locals.

Tot i això, aquest Seminari entén que la tecnologia que cal aplicar en aquest segon tipus s'ha d'enfocar de manera més simplificada que l'aplicada al primer, per tal de fer-ne extensiva la utilització. Es considera fonamental fomentar l'ús generalitzat i sistematitzat dels criteris d'avaluació, recurrent, per a això, a aplicacions més elementals d'un contingut teòric més reduït i, si s'escau, amb dades de partida i tipus de beneficis més simplificats.

Mentre que el primer tipus es considera prou cobert i es recomana la ràpida difusió dels manuals adequats per part del MTTC i del MOPU, el segon tipus, el de la «inversió reduïda» presenta un gran buit que s'ha d'omplir urgentment. Aquesta funció pot ser assumida per l'Administració autonòmica i local en col·laboració amb l'Administració central, a fi d'aconseguir un producte homogeni.

Es considera necessari determinar els paràmetres d'una base de dades de partida que, a nivell informatiu, ens permeti d'abordar l'aplicació de criteris d'avaluació en un marc uniforme.

La planificació prèvia juga un paper molt important per a permetre una posterior coherència en el moment de l'aplicació dels criteris d'avaluació.

S'acorda la formació d'un grup de treball obert i constituït inicialment pel Comitè Tècnic, els ponents i els representants de les Administracions centrals i autonòmiques assistents al Seminari.

Aquest Seminari manifesta finalment la necessitat de continuar produint aquests contactes, a nivell tècnic per tal d'intercanviar opinions i experiències i d'intentar definir polítiques operatives d'aplicació dels criteris d'avaluació en obres públiques. La coordinació entre els diferents nivells és fonamental.